

**ВЕРБУВАННЯ ПІДЛІТКІВ ДО
УЧАСТІ У ЗБРОЙНИХ
КОНФЛІКТАХ ТА ЇХ НАСЛІДКИ
ДЛЯ ОТОЧУЮЧИХ**

На сучасному етапі розвитку людства на міжнародному рівні утвердився принцип поваги до основних прав та свобод людини. Проте, на жаль, діти й досі залишаються найменш захищеними частиною населення. Вони є основними суб'єктами системної дискримінації, яка яскраво проявляється під час збройних протистоянь і локальних війн. Тому проблема захисту дітей під час військових дій та протидії їх залученню до участі у збройних конфліктах потребує особливої уваги.

ХТО ТАКІ ВЕРБУВАЛЬНИКИ І ЯК ЇХ УНИКНУТИ?

Вербувальники – досвідчені маніпулятори. Вони намагаються зіграти на людських почуттях та слабкостях. Спочатку схиляють співрозмовників до надання безневинних послуг, а потім поступово їх вербують і підбурюють до деструктивних та злочинних дій.

Процес вербування

Російські спецслужби, вербують українських підлітків через соціальні мережі, зокрема Telegram, звертаючи увагу на їхні пости та коментарі. Саме під час вихідних чи канікул діти проводять більше часу в соціальних мережах, коментуючи новини.

Спершу спецслужби РФ дають нібито невинні завдання, такі як намалювати графіті, переважно антиукраїнського змісту. "За це обіцяють певну винагороду. У разі виконання особою цього завдання, спецслужби розуміють, що людина легко піддається впливу, і обіцяючи легкий заробіток та значні суми винагороди, пропонують вчинити злочинні дії у вигляді підпалів автомобілів військовослужбовців, волонтерів, поштових відділень, фото та відео техніки та позицій".

Для маскуваннн транзакцій гроші часто переказують на банківську картку, оформлену на підставну особу.

Як захистити себе в Інтернеті від вербування

**БУТИ ОБЕРЕЖНИМ В ІНТЕРНЕТІ ТА СОЦІАЛЬНИХ
МЕРЕЖАХ.**

Соцмережі — це дуже складні застосунки.

До повноцінної роботи вони запитують доступ майже до всієї особистої інформації. Це може бути як мій доступ до фото галереї, доступ до файлової системи взагалі, до ваших контактів, до камери, до мікрофона, до інтернет-з'єднань, до інформації про телефон.

Та встановлюючи будь-який додаток на телефон переконайтесь у його безпеності.

БУТИ ОБАЧНИМИ ІЗ ПРОПОЗИЦІЯМИ, ЯКІ ПРОПОНУЮТЬСЯ НЕЗНАЙОМЦЯМИ.

Навіть якщо людина стверджує, що їй можна довіряти, краще бути обачним та утриматися від надмірно близького спілкування та у разі пропозицій сумнівного характеру, особливо заробити «великі кошти», одразу повідомляти про таке спілкування до поліції, зробивши скріншоти переписки і зафіксувати ідентифікуючий нікнейм того, хто пропонує заробіток.

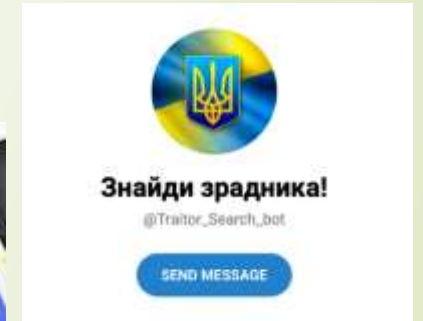
ЯКЩО НАМАГАЮТЬСЯ ЗАЛУЧИТИ ДО ПРОТИПРАВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:

Дати чітко зрозуміти, що ви не хочете співпрацювати (на всі запитання треба відповідати «Ні». У жодному разі нічого не обіцяти та не погоджуватися)

Куди можна звернутися у разі надходженні пропозицій щодо залучення до диверсійної діяльності

- Telegram-канал «Брама»
- чатбот StopRussia | MRIYA
- за телефонним номером екстреної служби «102»
- чатбот «Знайди зрадника»

Законодавство нашої держави в цілому відповідає нормам міжнародного кримінального та гуманітарного права в питаннях заборони втягнення дітей до участі у бойових діях. Так, **ст. 30 Закону України «Про охорону дитинства»** забороняє участь дітей у воєнних діях і збройних конфліктах, включаючи вербування, фінансування, матеріальне забезпечення, навчання дітей з метою використання в збройних конфліктах інших держав або насильницьких діях, спрямованих на повалення державної влади чи порушення територіальної цілісності, а також використання дітей у воєнних діях і збройних конфліктах, залучення та/або втягування дітей до непередбачених законодавством України воєнізованих чи збройних формувань, пропаганда війні.

Залучення дітей до збройних конфліктів на сьогоднішній день охоплюється загальною нормою – **ст. 304 КК України «Втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність»**.

Нормативна база

Конкретним проявом тероризму, як загальної діяльності, є терористичний акт.

Терористичний акт - злочинне діяння у формі застосування зброї, вчинення вибуху, підпалу чи інших дій, відповідальність за які передбачена статтею 258 Кримінального кодексу України.

Тероризм - суспільно небезпечна діяльність, яка полягає у свідомому, цілеспрямованому застосуванні насильства шляхом захоплення заручників, підпалів, убивств, тортур, залякування населення та органів влади або вчинення інших посягань на життя чи здоров'я ні в чому не винних людей або погрози вчинення злочинних дій з метою досягнення злочинних цілей

Терорист - особа, яка бере участь у терористичній діяльності.

Склад злочину

Об'єкт злочину

Об'єктом злочину є громадська безпека від проявів тероризму.

Об'єктивна сторона

Об'єктивна сторона злочину визначена у наступних формах:

- застосування зброї, вчинення вибуху, підпалу чи інших дій, які створювали небезпеку для життя чи здоров'я людини або заподіяння значної майнової шкоди чи настання інших тяжких наслідків;
- погроза вчинення зазначених дій.

Суб'єкт злочину

Суб'єкт злочину: осудна особа, яка досягла **14-річного** віку.

Разом з цим варто наголосити на встановленні в **КК України** **зниженого віку кримінальної відповідальності** для **неповнолітніх у віці з 14 до 16 років** за такі злочини, як диверсія (ст. 113), терористичний акт (ст. 258), пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів (ст. 277), посягання на життя представника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку й державного кордону або військовослужбовця (ст. 348) тощо.

Підсумовуючи, слід зазначити, на сьогоднішній день діти потребують особливого захисту від залучення до участі у збройних конфліктах як грубого порушення норм як українського законодавства та міжнародного гуманітарного права.

З цією метою в КК України слід передбачити більш сувору відповідальність за залучення малолітніх та неповнолітніх до участі у збройних конфліктах та розробити систему заходів протидії зазначеним злочинам.

ПОРАДИ ДЛЯ БАТЬКІВ:

- Інформуйте про небезпеку вербування та наслідки скоєння злочинів;
- Слідкуйте за онлайн-активністю у мережі та колом інтернет-знайомств;
- Контролюйте дотримання комендантської години;
- При отриманні інформації про вербування – повідомте поліцію за номером 102 або заповніть форму зворотного зв'язку на [сайті кіберполіції](#).

ПОРАДИ ДЛЯ ПІДЛІТКІВ:

- Будьте обачними з незнайомцями в інтернеті, не діліться з ними особистою інформацією;
- Розповідайте дорослим про нові онлайн-знайомства;
- Уникайте відвідування інтернет-ресурсів із сумнівним вмістом;
- Передусім використовуйте офіційні ресурси для отримання та перевірки інформації;
- При отриманні пропозицій скоєння диверсій за гроші – повідомте поліцію за номером 102 або заповніть форму зворотного зв'язку на сайті кіберполіції.

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Вказані злочини можуть бути кваліфіковані відповідно до низки статей Кримінального кодексу України, за які передбачені суворі покарання — до довічного позбавленні волі, зокрема, за статтями:

- **ст. 111** (Державна зрада), карається позбавленням волі на строк п'ятнадцять років або довічним позбавленням волі, з конфіскацією майна;
- **ст. 113** (Диверсія, вчинена в умовах воєнного стану), карається позбавленням волі на строк п'ятнадцять років або довічним позбавленням волі, з конфіскацією майна;
- **ч. 2 ст. 194** (Умисне знищення або пошкодження майна), карається до десяти років позбавлення волі;